

Psychologia rozwoju człowieka

Rozwój społeczny. Rozwój moralny

Początek rozwoju społecznego → odróżnianie ludzi od rzeczy → wiek niemowlęcy

W toku rozwoju społecznego wzrasta:

- głębokość opisu innych
- integracja opisu innych
- obiektywizacja opisu innych

Decentracja interpersonalna - W sferze kontaktów społecznych ogólna zdolność poznawcza polegająca na jednoczesnym uwzględnianiu wielu różnych aspektów tego samego zjawiska/obiektu

Rozwój kontaktów społecznych przebiega poprzez:

1. odbieranie i przekazywanie informacji
2. dostosowywanie własnych czynności do czynności innych osób
3. współdziałanie
4. organizowanie działania innych osób i kierowanie nim
5. działanie na rzecz ludzi (= zachowania prospołeczne)

Rozwój moralny

I. etap:

nauka dostosowywania się do nakazów i zakazów

II. etap:

zdolność przestrzegania norm społecznych

1. stadium: anomia moralna
2. stadium: heteronomia moralna
3. stadium: socjonomia moralna
4. stadium: autonomia moralna

Rozwój moralny wg Kohlberga (1981, 1984) → 3 poziomy rozwoju rozumowania moralnego

Poziom 1. **moralność przedkonwencjonalna**

→ stadium 1. egocentryczny punkt widzenia

→ stadium 2. konkretny indywidualistyczny punkt widzenia

Poziom 2. **moralność konwencjonalna**

→ stadium 3. perspektywa jednostki pozostaje w związkach z innymi jednostkami

→ stadium 4. społeczny punkt widzenia

Poziom 3. **moralność pokonwencjonalna**

→ stadium 5. perspektywa umowy społecznej

→ stadium 6. perspektywa uniwersalnych zasad etycznych

ROLE SPOŁECZNE → zespoły społecznie ustalonych reguł i wzorców określających, jak powinna zachować się osoba zajmująca określoną pozycję czy pełniąc określoną funkcję